

Chương 18

KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH DOANH NGHIỆP

HỌC VIỆN TÀI CHÍNH
BỘ MÔN TCDN

Nội dung

18.1 Khái niệm và nội dung kế hoạch hóa tài chính

18.2 Căn cứ lập kế hoạch tài chính

18.3 Phương pháp lập kế hoạch tài chính dài hạn

18.4 Phương pháp dự báo nhu cầu vốn lưu động ngắn hạn

18.1 KHÁI NIỆM VÀ NỘI DUNG CỦA KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH

* *Khái niệm kế hoạch tài chính:*

“Kế hoạch tài chính là bản tổng hợp dự kiến trước nhu cầu tài chính cho hoạt động của một doanh nghiệp trong tương lai”

• *Mục đích của kế hoạch tài chính*

18.1 KHÁI NIỆM VÀ NỘI DUNG CỦA KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH

** Nội dung của kế hoạch tài chính*

- Dự kiến được báo cáo kết quả kinh doanh và chính sách phân phối lợi nhuận
- Dự kiến nhu cầu tài chính thông qua bảng cân đối kế toán mẫu của doanh nghiệp
- Dự kiến kế hoạch lưu chuyển tiền tệ
- Lựa chọn các biện pháp tổ chức, điều chỉnh, đảm bảo nguồn lực tài chính được sử dụng hiệu quả

18.1 KHÁI NIỆM VÀ NỘI DUNG CỦA KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH

** Các loại kế hoạch tài chính của doanh nghiệp*

+ *Kế hoạch tài chính ngắn hạn:*

+ *Kế hoạch tài chính dài hạn:*

18.2. CĂN CỨ LẬP KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH

a. Kế hoạch doanh thu

- + Kế hoạch doanh thu là kế hoạch có tác động trực tiếp và là kế hoạch xương sống cho toàn bộ kế hoạch tài chính.
- + Để chuẩn bị cho việc lập kế hoạch tài chính, công ty phải lập được kế hoạch doanh thu cho các điều kiện khác nhau, thường là được chia thành 3 khả năng:
 - Khả quan
 - Trung bình
 - Bi quan

18.2. CĂN CỨ LẬP KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH

b. Các hệ số tài chính và kết quả phân tích tài chính kỳ trước

c. Các chính sách tài chính chiến lược của doanh nghiệp

d. Các chính sách, chế độ tài chính của nhà nước đối với doanh nghiệp và các yếu tố khác thuộc môi trường kinh doanh

18.3 PHƯƠNG PHÁP LẬP KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH DÀI HẠN

18.3.1 Phương pháp hồi quy tuyến tính giản đơn

18.3.2 Phương pháp hồi quy tuyến tính mở rộng

18.3.3 Phương pháp dự báo tài chính thông qua các chỉ tiêu tài chính đặc trưng

18.3.1 PHƯƠNG PHÁP HỒI QUY TUYẾN TÍNH GIẢN ĐƠN

- **Cơ sở lý luận:**
- * **Nội dung phương pháp:**
- **Bước 1:** Xác định phương trình tương quan giữa hai biến (doanh thu và số lượng vốn)
- **Bước 2:** Dự báo doanh thu trong tương lai
- **Bước 3:** Dự báo nhu cầu các khoản mục vốn

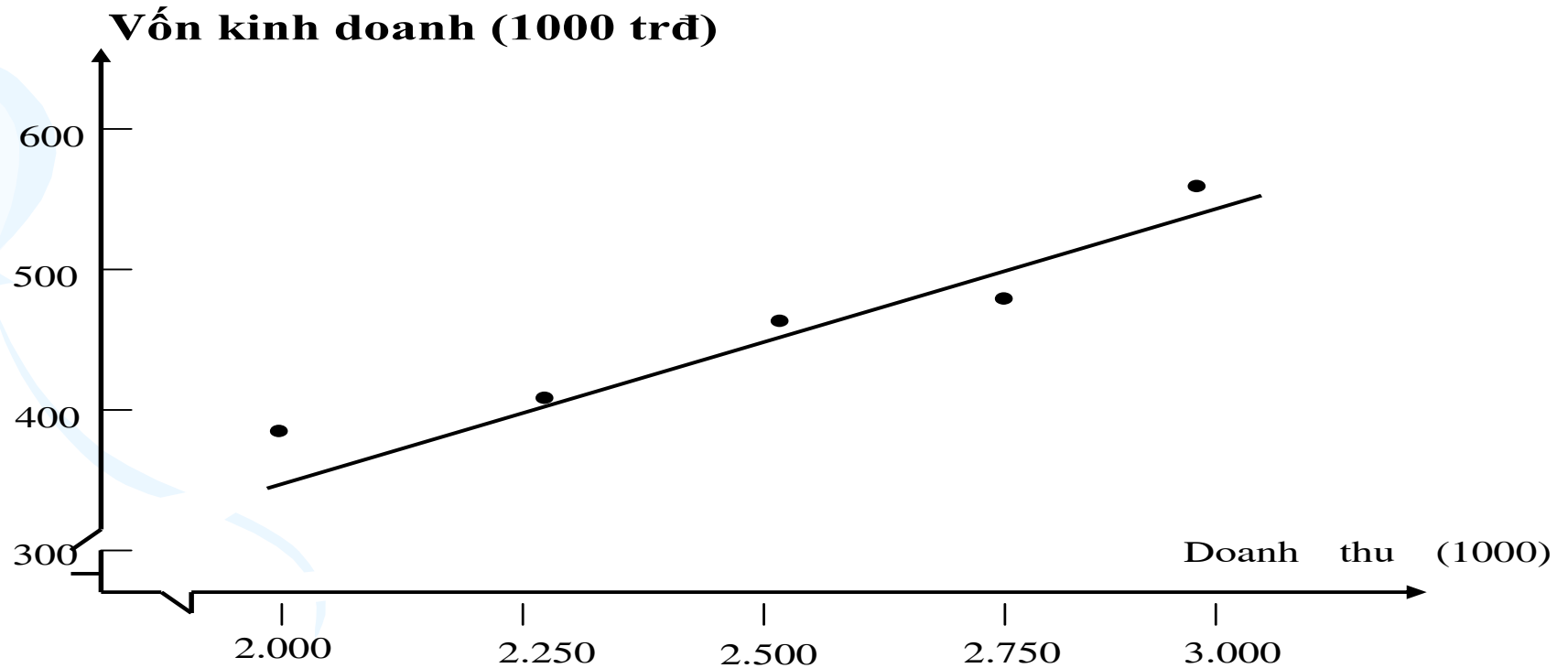
VÍ DỤ MINH HỌA

- Công ty CP X có số liệu doanh thu và số vốn kinh doanh bình quân trong 5 năm như sau: Đơn vị tính: Triệu đồng

Năm	Doanh thu	Vốn kinh doanh
2008	2.058.308	387.219
2009	2.534.430	398.376
2010	2.472.298	409.543
2011	2.850.367	435.876
2012	3.020.408	515.365

VÍ DỤ MINH HỌA

Chúng ta có thể vẽ được đồ thị đường hồi quy:

18.3.1 PHƯƠNG PHÁP HỒI QUY TUYẾN TÍNH GIẢN ĐƠN

* Một số điểm lưu ý:

- Cần loại bỏ những yếu tố bất hợp lý, những yếu tố bất thường để đảm bảo tính so sánh được của số liệu
- Phương pháp này cũng xuất phát từ việc dự báo doanh thu, do vậy sự hợp lý của dự báo chỉ gắn liền với những loại vốn có quan hệ tuyến tính với doanh thu
- Kết quả dự báo phụ thuộc khá lớn vào việc dự báo doanh thu của doanh nghiệp

18.3.2 PHƯƠNG PHÁP DỰ BÁO HỒI QUY MỞ RỘNG

Bước 1: Thiết lập các giả định cho việc dự báo tài chính

Bước 2: Thực hiện dự báo tài chính

Bước 3: Thực hiện điều chỉnh dự báo tài chính

Bước 4: Đánh giá rủi ro trong các dự báo tài chính

BƯỚC 1: THIẾT LẬP GIẢ ĐỊNH CHO VIỆC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

- Để dự báo tài chính, nhà quản trị tài chính phải thiết lập các giả định cho từng khoản mục vốn, từng yếu tố chi phí, doanh thu và lợi nhuận của doanh nghiệp.
- **Các khoản mục để dự báo kết quả kinh doanh**

BƯỚC 1: THIẾT LẬP GIẢ ĐỊNH CHO VIỆC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

- **Các khoản dự báo nhu cầu vốn (để lập bảng cân đối kế toán)**

BUỐC 1: THIẾT LẬP GIÁ ĐỊNH CHO VIỆC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

• Tổng hợp giả định cho dự báo kết quả kinh doanh

Khoản mục	Giả thiết	Nguồn
Doanh thu	Dựa vào kế hoạch kinh doanh % doanh thu	Bộ phận kinh doanh
Giá vốn hàng bán	% doanh thu	Dựa vào quan hệ lịch sử
Chi phí bán hàng	% doanh thu	Dựa vào quan hệ lịch sử
Chi phí QLDN	Chi phí QL cố định + % doanh thu	Dựa vào quan hệ lịch sử
Lãi vay phải trả	Lãi suất vay nợ dài hạn trung bình	Hợp đồng tín dụng, chính sách lãi suất của NHTM
Thuế thu nhập	% theo thu nhập chịu thuế	Thuế suất - ước tính
Cổ tức cổ phần th- ờng	% trên thu nhập một CP th- ờng	Chính sách cổ tức của công ty

BƯỚC 1: THIẾT LẬP GIẢ ĐỊNH CHO VIỆC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

Những giả định cho dự báo bảng cân đối kế toán - phần tài sản

Tiền mặt	% Doanh thu	Dựa vào quan hệ lịch sử
Các khoản phải thu	Quay bao nhiêu vòng	Dựa vào quan hệ lịch sử, chính sách bán chịu và chiết khấu thanh toán
Hàng tồn kho	Quay bao nhiêu vòng	Dựa vào quan hệ lịch sử, chính sách tồn kho
Nguyên giá TSCĐ	Mỗi năm dự kiến đầu t- thêm bao nhiêu	chính sách đầu t- vốn, kế hoạch đầu t- vào TSCĐ
Khấu hao lũy kế	Mức khấu hao của cả năm	Kế hoạch khấu hao TSCĐ
Tài sản dài hạn khác	Tăng thêm bao nhiêu	Xu h- ớng quá khứ

BƯỚC 1: THIẾT LẬP GIẢ ĐỊNH CHO VIỆC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

Những giả định cho dự báo bảng cân đối kế toán - Phân nguồn vốn

Vay ngắn hạn	Mỗi năm vay thêm bao nhiêu	Quan hệ lịch sử và hình thức cho vay của ngân hàng
Nợ phải trả nhà cung cấp	% giá vốn hàng bán	Dựa vào quan hệ lịch sử
Các khoản nợ chiếm dụng khác	% doanh thu	Dựa vào quan hệ lịch sử
Vay nợ dài hạn	Bao nhiêu tiền mỗi năm	Dựa vào hợp đồng tín dụng
Vốn cổ phần th- ờng	Duy trì ổn định	Có hay không kế hoạch phát hành mới
Lợi nhuận l- u giữ	Số d- đầu kỳ + Lợi nhuận sau thuế trong kỳ - Cổ tức chia cho cổ đông th- ờng	Dựa vào chính sách cổ tức và theo ph- ơng pháp kế toán

BƯỚC 2: THỰC HIỆN DỰ BÁO TÀI CHÍNH

* Dự kiến Báo cáo kết quả kinh doanh

Dựa vào doanh thu dự kiến và các tỷ lệ giá vốn hàng bán, chi phí bán hàng, chi phí quản lý doanh nghiệp, lãi vay phải trả, thuế suất thuế thu nhập để tính ra báo cáo kết quả kinh doanh.

* Dự kiến Bảng cân đối kế toán

- Căn cứ vào tỷ lệ % doanh thu trong quá khứ để làm cơ sở cho dự báo các khoản mục tài sản có mối quan hệ chặt với doanh thu.
- Nợ phải thu =
- Hàng tồn kho =
- Nợ phải trả nhà cung cấp =

BƯỚC 2: THỰC HIỆN DỰ BÁO TÀI CHÍNH

* *Dự kiến bảng cân đối kế toán*

- Tổng tài sản =

- Tổng tài sản =

- Nhu cầu vốn tăng thêm =

- Lợi nhuận để lại tái đầu tư =

BƯỚC 3: THỰC HIỆN ĐIỀU CHỈNH DỰ BÁO TÀI CHÍNH

- **Sau khi hoàn thành kết quả dự báo lần đầu, nhà quản trị thực hiện đánh giá và điều chỉnh các dự báo sau khi phân tích các kết quả dự báo.**
- **Bước 3 là thực hiện điều chỉnh các giả định, các chính sách để đảm bảo cân đối giữa nhu cầu vốn và nguồn tài trợ vốn**

BƯỚC 4: ĐÁNH GIÁ RỦI RO TRONG CÁC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

- **Do dự báo nhu cầu tài chính trong tương lai nên các chính sách dự kiến, quy mô hoạt động dự kiến không hoàn toàn là chắc chắn người ta sẽ tiếp tục thực hiện các bước tiếp theo để đánh giá rủi ro trong các dự báo tài chính.**
- **Các kỹ thuật phân tích rủi ro trong các dự báo tài chính:**
 - + **Phân tích tình huống**
 - + **Phân tích độ nhạy**

BUƯỚC 4: ĐÁNH GIÁ RỦI RO TRONG CÁC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

- + **Phân tích tình huống:** Đòi hỏi phải đưa ra các khả năng có thể xảy ra dựa trên các dự đoán trên cơ sở kinh nghiệm về các kết quả có thể mang lại.
- + **Khi phân tích tình huống,** thông thường người ta giả định như sau:

Tình huống	Xác suất (Pi)	Nhu cầu vốn (Vi)
Tình huống tốt: Doanh thu tăng 20%	Pi	Vi
Tình huống trung bình: doanh thu tăng 10%	Pi	Vi
Tình huống xấu nhất: doanh thu giảm 10%	Pi	Vi

BƯỚC 4: ĐÁNH GIÁ RỦI RO TRONG CÁC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

Tương ứng với từng tình huống là mức xác suất mà nhà quản trị tài chính dự tính. Trên cơ sở đó, chúng ta đo lường được nhu cầu vốn kỳ vọng

Nhu cầu vốn kỳ vọng =

BƯỚC 4: ĐÁNH GIÁ RỦI RO TRONG CÁC DỰ BÁO TÀI CHÍNH

- *Phân tích độ nhạy*

- + Phân tích độ nhạy là xác định mức độ tác động của một biến số nào đó tới kết quả dự báo tài chính.
- + Để tiến hành phân tích độ nhạy, ta thực hiện thay đổi các biến số giả định và xác định lại nhu cầu vốn tương ứng với biến số giả định mới.
- + Ví dụ:

Điều gì sẽ xảy ra nếu doanh thu tăng thêm 20%

Điều gì sẽ xảy ra nếu điều chỉnh chính sách chi trả cổ tức từ 40% lên 60%

....

18.3.3 PHƯƠNG PHÁP DỰ BÁO NHU CẦU TÀI CHÍNH THÔNG QUA CÁC CHỈ TIÊU TÀI CHÍNH ĐẶC TRƯNG

* Nội dung:

* Các bước thực hiện phương pháp:

- Bước 1: Chuẩn bị các chỉ tiêu tài chính chuẩn để làm cơ sở cho việc dự báo tài chính.
- Bước 2: Trên cơ sở doanh thu dự kiến, dự báo các khoản mục tài sản và nguồn vốn trên bảng cân đối kế toán
- Bước 3: Lập bảng kế toán mẫu trên cơ sở các khoản mục đã tính toán được

18.4 . PHƯƠNG PHÁP DỰ BÁO TÀI CHÍNH NGẮN HẠN

18.4.1 Phương pháp dự báo nhu cầu vốn lưu động trực tiếp

18.4.2 Phương pháp dự báo nhu cầu vốn lưu động gián tiếp

18.4.1 PHƯƠNG PHÁP DỰ BÁO NHU CẦU VỐN LƯU ĐỘNG TRỰC TIẾP

* Theo phương pháp này, người ta xác định nhu cầu vốn lưu động dựa trên cơ sở tính toán trực tiếp từng bộ phận cấu thành vốn lưu động của doanh nghiệp

* *Cách 1: Công thức xác định nhu cầu vốn lưu động:*

Nhu cầu vốn lưu động = Nợ phải thu + Hàng tồn kho - Nợ phải trả nhà cung cấp

Trong đó:

Nợ phải thu =

Hàng tồn kho =

Nợ phải trả nhà cung cấp =

18.4.1 PHƯƠNG PHÁP DỰ BÁO NHU CẦU VỐN LƯU ĐỘNG TRỰC TIẾP

** Cách 2: Công thức xác định nhu cầu vốn lưu động*

$$\text{Nhu cầu vốn lưu động} = M_n \times N$$

Trong đó:

M_n:

N :

N = Kỳ luân chuyển hàng tồn kho + Kỳ thu tiền trung bình + kỳ trả tiền trung bình

18.4.2 PHƯƠNG PHÁP DỰ BÁO NHU CẦU VỐN LƯU ĐỘNG GIÁN TIẾP

a. Phương pháp tỷ lệ % trên doanh thu

- + *Cơ sở phương pháp*: Sự biến động cùng chiều của vốn lưu động và doanh thu
- + *Tài liệu* dùng để dự báo nhu cầu tài chính bao gồm: Báo cáo tài chính các kỳ trước và dự kiến doanh thu của kỳ kế hoạch

18.4.2 PHƯƠNG PHÁP DỰ BÁO NHU CẦU VỐN LƯU ĐỘNG GIÁN TIẾP

- *Các bước tiến hành dự báo:*
 - + **Bước 1:** Tính số dư bình quân của các khoản mục trong bảng cân đối kế toán kỳ thực hiện
 - + **Bước 2:** Lựa chọn các khoản mục tài sản ngắn hạn và nguồn vốn chiếm dụng trong bảng cân đối kế toán chịu sự tác động trực tiếp và có quan hệ chặt chẽ với doanh thu và tính tỷ lệ phần trăm các khoản mục đó so với doanh thu thực hiện trong kỳ
 - + **Bước 3:** Sử dụng tỷ lệ phần trăm của các khoản mục trên doanh thu để ước tính nhu cầu vốn tăng thêm của năm kế hoạch
 - + **Bước 4:** Dự báo nguồn tài trợ cho nhu cầu vốn tăng thêm của doanh nghiệp

18.4.2 PHƯƠNG PHÁP DỰ BÁO NHU CẦU VỐN LƯU ĐỘNG GIÁN TIẾP

- b. Phương pháp dự báo dựa vào vòng quay vốn lưu động**

Phương pháp dự báo nhu cầu vốn lưu động dựa vào vòng quay vốn lưu động là sử dụng thông tin về vòng quay vốn trong quá khứ để xác định nhu cầu vốn lưu động của doanh nghiệp trong tương lai.

Vòng quay VLĐ =

VLĐ thường xuyên dự tính =

=> *Nhu cầu VLĐ TX tăng thêm năm nay =*